

چند داستان کوتاه

همراه با تحلیل

۳

جان ایدالیک، هاروکی موراکامی،
توبیاس وولف، جان چیبور، فیل گاردنر،
آرتورو ویوانته، بل گوفمن، استفن کینگ

ترجمه و تحلیل:
شادمان شکروی

انتشارات هیلا
تهران، ۱۴۰۲

سرشناسه: شکری، شادمان، ۱۳۴۳ -، گردآورنده مترجم
عنوان و نام پدیدآور: چند داستان کوتاه همراه با تحلیل ۲ جان آپدایک...
[و دیگران]; ترجمه و تحلیل شادمان شکری
مشخصات نشر: تهران: هیلا، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری: ۱۸۲ ص.
فروست: انتشارات هیلا؛ ۴۲.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۶۳۹-۲۴۷
وضیعت فهرست نویسی: فیبا
یادداشت: جان آپدایک، هاروکی موراکامی، توبیاس وولف، جان چیور،
فیل گاردنر، آرتورو ویوانته، بل کوفمن، استفن کینگ.
موضوع: داستان‌های کوتاه - مجموعه‌ها
موضوع: داستان‌های کوتاه - تاریخ و نقد
شناسه افزوده: آپدایک، جان، ۱۹۳۲ - ۲۰۰۹ م.
شناسه افزوده: Updike, John
رده‌بندی کنگره: PZ1 ج ۷۶ ش ۹۴ ۱۳۹۱
رده‌بندی دیوبی: ۸۰۸/۸۳۱
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۳۰۱۶۳۰۶

انتشارات هیلا

تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید، کوچه مبین،

تلفن ۰۲۶ ۵۸۴۰

آماده ساری، مادر فنی و توزیع:

انتشارات هیلا

* * *

جان آپدایک، هاروکی موراکامی، توییاس وولف، جان چیور،

فیل گاردنر، آرتورو ویوانته، بل کوفمن، استفن کینگ

چند داستان کوتاه همراه با تحلیل (۳)

ترجمه و تحلیل: شادمان شکروی

چاپ سوم

۵۵۰ نسخه

۱۴۰۲

چاپ نقش و نشان

حق چاپ محفوظ است

شابک: ۷-۲۴-۶۰۰-۵۶۳۹-۹۷۸

ISBN: 978 - 600 - 5639 - 24 - 7

Printed in Iran

۱۵۰۰۰۰ تومان

فهرست

۷	پیشگفتار
۱۲	برای پرندگان
۱۵	(استفن) کینک و برای پرندگان
۳۳	یکشنبه در پارک
۳۹	بان کوفسون و یکشنبه در پارک
۵۷	تبدید دیدار
۶۳	جان پیور و تبدید دیدار
۸۱	بکو آره
۸۹	توبیاس وولف و بکو آره
۱۰۷	کن-کن
۱۱۱	آرتورو ویواتنه و کن-کن
۱۲۳	پیکمالیون
۱۲۷	بان آپدایک و پیکمالیون

۱۴۳	چند میکروفیکشن از فیلی کاردنز
۱۴۵	فیلی کاردنز و میکروفیکشن‌ها
۱۶۱	فیلیپ مارلو
۱۶۵	هاروکی موراکامی و فیلیپ مارلو
۱۷۹	منابع

پیشگفتار

این کتاب جلد سوم از مجموعه داستان‌های کوتاه همراه با تحلیل است که گروهی دیگر از کوتاه‌نویسان حرفه‌ای و شاید تراز اول جهان را در بر می‌گیرد؛ آن‌هایی که در روله شکل‌گیری قالبی به نام داستان کوتاه و بدل کردن آن به هنری ناب نقش بسزایی داشته‌اند. به استثنای استفن کینگ، که هرچند به معنی واقعی صاحب‌نام است ولی کوتاه‌نویس حرفه‌ای – از منظر هنری کلام – محسوب نمی‌شود، مابقی کمابیش پیش از آن‌که چینشگر کلمات زیبا یا طراح و مهندس ساختار داستان‌ها باشند، اندیشمندانی بوده‌اند که در زمان خود، جامعه را رصد کرده و حاصل کاوش‌های خود را با مهندسی هنر درآمیخته‌اند. بنابراین می‌توان آن‌ها را هنرمندان واقعی نامید و گرنم نویسنده و قلمبه‌دست در سراسر جهان فراوان است و شاید بیشتر از آنچه بشود فراوان نامید. تصور می‌کنم قرار گرفتن این افراد در کنار هم و در کنار دیگر نویسنده‌گانی که در جلد اول و دوم به آن‌ها پرداخته‌ام، در مجموع، تقریباً طیف متنوع و شاید مفیدی فراهم می‌سازد که نویسنده‌گان جوان و آتیه‌دار کشور می‌توانند از آن بهره گیرند. هرچند بدیهی است که نمی‌توان نویسنده‌گی را از این طریق به کسی

آموخت، اما می‌توان او را در مسیرهای منطقی‌تر هدایت کرد تا خود زبان و اندیشه منحصر به فرد خود را پیدا کند. به هر حال تردیدی نیست که هر کدام از داستان‌های این مجموعه بیانگر نوع خاصی از انعکاس اندیشه ناب در آیینه هنر جادویی داستان کوتاه است و از این نظر، ممکن است در نیل به این هدف، سر سوزنی مفید واقع شود.

در مورد فلسفه شکل‌گیری این مجموعه و شیوه انتخاب داستان‌ها آنچه باید بگوییم در جلد‌های اول و اندکی دوم ذکر کرده‌ام. می‌ماند نکاتی که به طور عمده به تحلیل‌ها اختصاص دارد و شاید عنایت به آن‌ها بد نباشد. نخست این‌که شیوه تحلیل‌ها همانند جلد‌های اول و دوم است. نکات به صورت بخش‌های به ظاهر منقطع با شماره‌گذاری ذکر شده‌اند که به خواننده فرصت می‌دهد از نکاتی که به آن‌ها آگاه است یا تمايلی به تعقيب‌شان ندارد صرف نظر کند. درم اين‌که، همانند جلد‌های اول و دوم، کوشیده‌ام در حد توان محدودی که داشتم، به فراخور موقعیت، به صورت چندوجهی و تا حدی سیال به ذکر نکالم در مورد هر داستان پردازم. ذکر این نکات را نباید نقد و تحلیل به مفهوم کلاسیک دانست. بیش‌تر نوعی معرفی است و ذکر نکاتی که شاید در درک بهتر داستان مفید واقع شود. سوم این‌که حتماً سلیقه در این میان مهم است. به طور طبیعی نمی‌شود همه چیز را گفت و به زبان دلخواه همه صحبت کرد. با توجه به حجم و حوصله مخاطب، گزینش و رعایت اولویت اجتناب‌ناپذیر است. در داستان یکشنبه در پارک، درونمایه و شخصیت‌پردازی، در داستان کن-کن، بنمایه زیست‌شناختی نهفته در تفکر نویسنده و در داستان پیغمایون، ظرایف اندیشه حاکم بر داستان است که شاید اگر پرزنگتر شود، هنر نویسنده را شایسته‌تر متجلی کند. داستانک‌های استفن کینگ و فیل گاردنر چندان به لحاظ انتزاعی غنی نیستند و شاید به

بهانه این داستان‌ها گریزی به مبانی تا حدی پنهان داستان‌های علمی-تخیلی و داستان‌نویسی، به مراتب شایسته‌تر از تحلیل‌های کلاسیک انتزاعی، آگاهی آفرین باشد. در مورد داستان‌ها کوتاه کوتاه موراکامی، واکاوی دلایل عدم فراگیری این شیوه در سبک نویسنده و گرایش او به داستان‌های بلند، نوعی پیش‌فرضیه است که با همه کاستی‌ها جدید و تأمل برانگیز است. چنان‌که ذکر کردم سلیقه در انتخاب رویکرد عامل اصلی است اما به‌واقع کوشیده‌ام که سلیقه را سر سوزنی عمیق‌تر و علمی‌تر کنم. بنابراین، در هر داستان شیوه تحلیل تا حدی تغییر می‌کند. در تحلیل بیش‌تر داستان‌ها به معرفی نویسنده و اشاره به چند ویژگی اصیل کار هنری او پرداخته شده و این بیش‌تر برای خوانندگانی است که به تازگی مطالعه داستان‌های آن نویسنده را آغاز کرده‌اند. ضمن این‌که گاه به صورت کمنگ و با پرهیز از اوارد کردن مباحث کارگاهی، اشاراتی به تکنیک نویسنده و ظرایف ساختاری نخواهد کرد. چهارم این‌که البته استفاده افراطی از زیرنویس و حاشیه سبب پرکندگی ذهن خواننده می‌شود، اما به‌واقع بیان برخی مطالب و دیدگاه‌ها کیا ز به فضای کافی دارد. برای بیان این مطالب ولو به صورت فشرده و همچنین برای رعایت حجم و پرهیز از اطالة افراطی کلام، مجبور شدم کمایش از زیرنویس و حاشیه استفاده کنم. در مواردی نظیر داستان استفن کینگ که پای مباحث خاص علمی به میان می‌آید بیش‌تر و در مورد ماقبی داستان‌ها کمایش کم‌تر. با این همه کوشیده‌ام که پیوستگی مطلب بدون مراجعة متوالی به زیرنویس‌ها حفظ شود و زیرنویس تا حدی جنبه تکمیل‌کننده داشته باشد. اگر خواننده علاقه داشت می‌تواند به طور مستقل و در خوانش‌های بعدی، به آن‌ها مراجعه کند و اگر نداشت می‌تواند صرف نظر نماید.

و اما در نهایت، متأسفانه یک واقعیت آماری هم وجود دارد که خود را

بر خواسته‌ها و ایدئال‌های ما تحمیل می‌کند. چون خوانندگان از بایگانی ادبی کشور آگاهی کافی دارند در این زمینه ورود نمی‌کنم. تنها در حد اشاره، در مورد داستان‌هایی مانند پیغمبایون یا یکشنبه در پارک یا کوتاه کوتاه‌های موراکامی (با همه شهرت نویسنده) در این بایگانی چیزی نیافتم. البته غیرطبیعی هم نیست چون در مورد تحلیل‌های علمی-روان‌شناسی داستان‌های پیشکسوت‌هایی با آوازه چخوف و حتی داستان‌های بسیار مشهور او نظری اسفه هم چیزی وجود ندارد. برخلاف تصور، بایگانی غرب هم با همه کبکه و بدبه در مواردی نظری تحلیل‌های علمی-روان‌شناسی یا پیش‌فرضیه‌های ادبی با تأکید بر علوم طبیعی غنی نیست و حتی در مواردی فقیر به نظر می‌رسد. ضمن این‌که در مواردی حتی مطالعه باداشت‌های شخصی و پراکنده صاحب‌نظران ایرانی مفیدتر از مطالعه موارد مشابه غربی است. این ماحصل تجربه است و البته هر کس می‌تواند در این زمینه خود را کاوش بپردازد. نتیجه این‌که، هم مشکلات و هم خطاهای حرکت ابتدا به ساکن وجود دارد که امیدوارم به تدریج کم‌تر و کم‌تر شود. مشکلات و خطاهای به خصوص برای مجموعه‌هایی که در چهارچوب دانشگاه محصور نیستند و می‌بایست پاسخگوی نیاز طیف‌های متنوع مخاطبان باشند به مراتب بیش‌تر است.

همان‌طور که در دو جلد قبل توضیع داده‌ام، تأکید اندکی بر ادبیات نظری دارم و به طور عمده رویکرد نویسنده‌گی خلاق را دنبال می‌کنم. اگر گاه وارد مباحث نقد و تحلیل‌های کلاسیک می‌شوم و از دریچه مکتب‌های ادبی و تفاسیر ساختارگرایی و هرمنوتیک و فرامتن و بینامتن و نظری این بحث می‌کنم، فقط به دلیل ضرورتی است که شاید وجود داشته باشد. دیگر بار وظیفه خود می‌دانم که از انتشارات محترم ققنوس کمال تشکر را داشته باشم. در دلگرم کردن من و حمایت از جلد‌های اول و دوم

با همه مشکلات و فراز و فرودها، از هیچ کوششی دریغ نکردند. سپاس مجدد از جناب آقای مسعود شهامتی‌پور، مدیرمسئول و سردبیر نشریه وزین گلستانه، به سبب دقت نظر و جدیتی که در انتخاب نویسنده‌گان و نوع نگرش به آن‌ها داشته و دارند ضروری است. در نهایت از آقای شهاب شکروی به سبب بازنگری و اصلاح ترجمه داستان‌ها نیز تشکر می‌کنم.

شادمان شکروی
مردادماه ۱۳۹۱